

NAJSI SE NAM ZDIJO OGLEDALA POMEMBNA, ALI NE ...

O knjigi kot »ogledalu«:

»Najsi se nam zdiijo ogledala pomembna ali ne, naj nam je naša podoba v njih vseč ali ne, vsekakor je dobro, da so na svetu. Človek ob svoji podobi v ogledalu vselej razmišlja o sebi in svojem odnosu do drugih.«

Bogdan Novak v knjigi Zrcalce, zrcalce, povej ...

DELA ZA ODRASLE

LIPA ZELENELAJE (1990–2000)

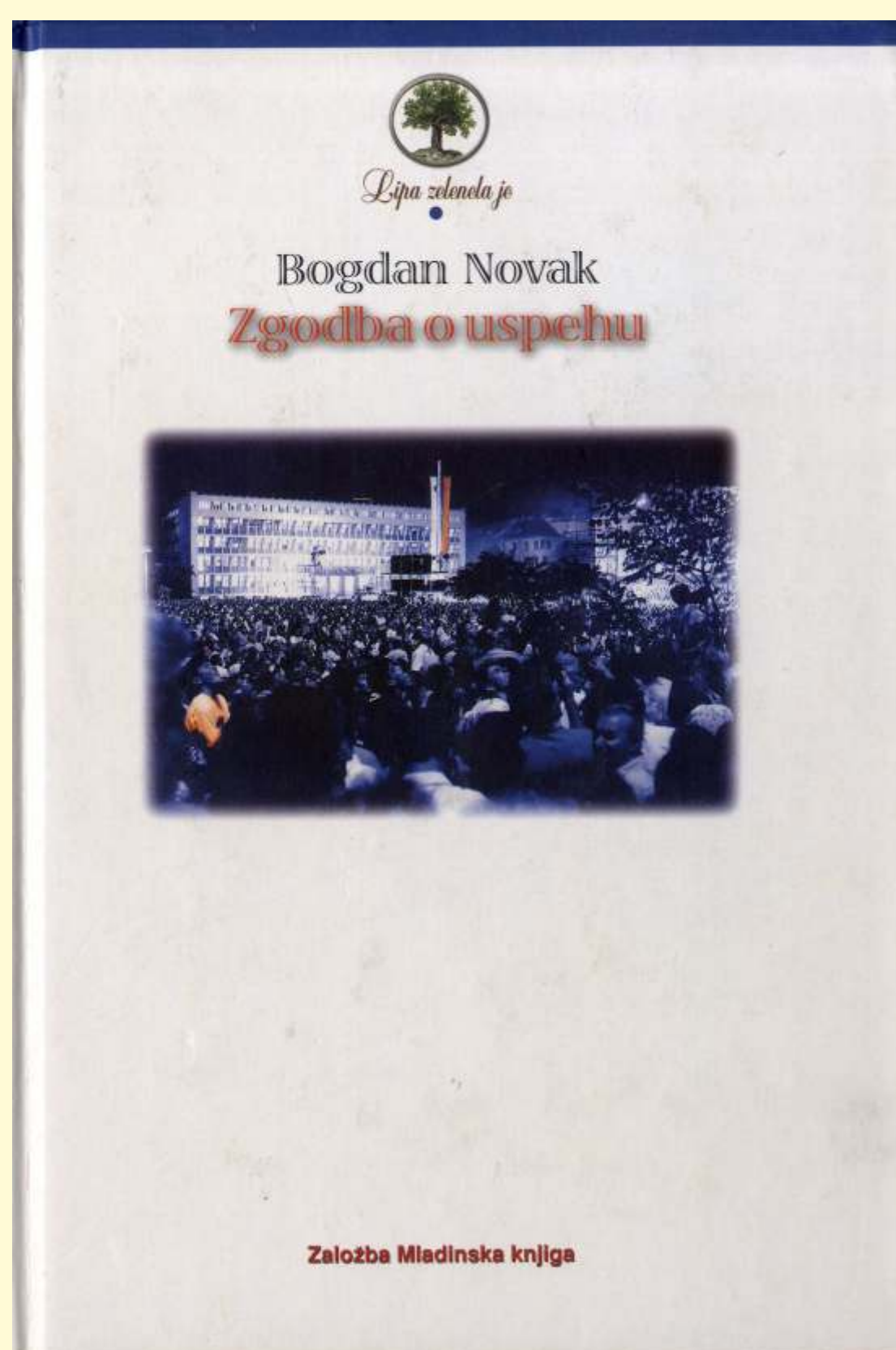
Najbolj znano Novakovo delo za odrasle je literarna saga Lipa zelenela je. V dvanajstih knjigah te »epske serije« je skozi oči dveh prekmurskih družin, Godinovih in Kolarjevih, prikazal zgodovino Slovencev od leta 1879 do danes. Skoraj ga ni Slovenca, ki ne bi v romanu našel svoje družine, sorodnikov ali vsaj drobcev domačega okolja. Gre za napeto pripoved, polno nenavadnih, a resničnih zgodovinskih zapletov, veliko pa je tudi humorja. Je roman človeških iskanj in poti, veselih in žalostnih, roman o miru in vojnah, o trpljenju, radosti in usodnih ljubeznih. V ozadju ves čas čutimo sanje po svobodi in samostojnosti, ki se na koncu uresničijo.

Pri zgodovinskih romanih je treba veliko raziskovanja in branja. Samo za prvih šest knjig sage je avtor prebral več kot 400 knjig. Pisanja se je lotil, ker se mu je pred osamosvojitvijo (pisati je začel leta 1987) zdelo, da nam manjka buditeljski roman, ki bi Slovence opozoril na to, koliko imenitnih mož in žena smo imeli v zgodovini in so nam bila njihova imena v šoli zamolčana.

»Res je bilo v Beltincih nekaj premožnejših. Bogato je bilo župnišče. Cerkev je povsod znala posneti vrhnje. Ritoper je imel krčmo in parni mlin z žago zraven njega, pa veliko kmečko posestvo. Bilo je nekaj večjih kmetov, ki si jih lahko preštel na prste in so vedno bolj bredli v dolgove pri župniku, Ritoperu in grofovskem oskrbniku, ki so edini posojali denar po oderuških obrestih.. In bil je še Židov s trgovinico, ki je tudi premogel nekaj pod palcem. Pa lekarnar Lajči, zdravnik Perkič in oskrbnik marofa. Zdaj se jim je pridružil še Godina s privarčevanim imetjem in z lepim poklicem«.

(odlomek)

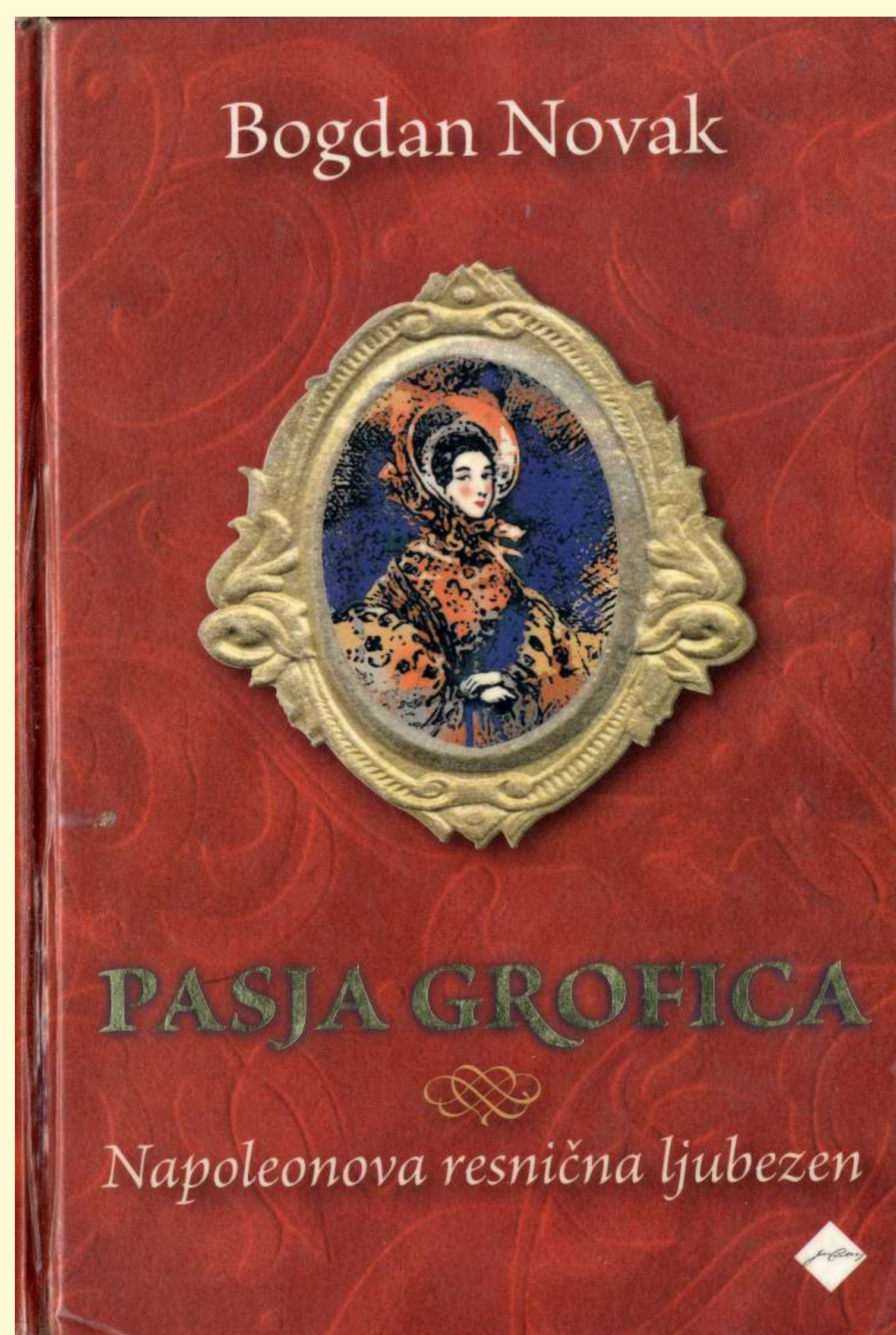

PASJAGROFICA

Roman temelji na resničnih dogodkih in govori o Idrijski Viktoriji Ceciliji Evi Kraus, ki je na Dunaju spoznala Napoleona in se zaljubila vanj. Emilija – po materi Slovenka, po očetu Nemka, ga je spremljala v vseh bitkah na fronti, preoblečena v poročnika francoske vojske. Napeta in čustvena zgodba govori o vojščaku in politiku, ki je hotel združeno Evropo dvesto let pred nami. Emilija je Napoleonu tako ogrela srce, da je dal njen portret naslikati slavnemu portretistu tistega časa Lampiju. Njena podoba na naslovnici je kot grafika shranjena v mestnem muzeju v Idriji.

»Napoleon je hodil vedno hitreje. Na koncu sta morala knez Metternich in cesar Franc že skoraj teči za njim. Ustavil se je pred Emilijo in jo strmo pogledal. Pomislil je, da je ženska še lepša, kot je bilo opaziti od daleč. Rezeko ji je dejal: »Vi ste torej moja prijateljica?« Odgovorila mu je v pravilni francoščini z malce trdim avstrijskim naglasom: »Sem in ostala bom to do smrti!« Imela je prijeten, nizek in grlen glas. Cesarju se je omečil obraz. Radovednost pa mu ni dala miru, kot da bi slutil, zakaj je tako vzravnan. »In zakaj ne počastite svojega prijatelja s priklonom?« »Vidite dragi prijatelj, da sem v črnini, kajti danes je zame žalosten dan,« je rekla Emilija s trepetajočim glasom. Le kaj počneš? Kaj govoriš! Ji je ključalo v možganih, a je vseeno nadaljevala: » Danes je sovražnik okupiral mojo domovino, zato žalujem. In okupatorju se ne klanjam!« Izzivalno se mu je zastrmela v globoke oči. Cesar Franc je izbuljil oči in zardel v obraz, knez Metternich se je zadovoljno smehljal, Napoleon pa je postal v obraz pepelnato siv. Česa takega mu ni zabrusil še nihče!«

(odlomek)

Novak se je pred pisanjem romana z vso zavzetostjo lotil zgodovinskih virov o Napoleonu. Osnovni vir sta predstavljali Napoleonovi biografiji, avtorjev Ludwiga in Merežovskega. O Krausovi je pisal Vladimir Levstik v romanu Svitanje, o njej je napisal balado Napoleonova ljubica Anton Aškerc, v Divjem jezeru jo omenja idrijski pisatelj Jože Felc in tudi ta dela so bila prava zakladnica informacij. Seveda je moral najti vse o poteku posameznih Napoleonovih bitk. Skoraj vse, kar v romanu govori Napoleon ali nekdo od njegovih generalov, potek bitk, dogodki, je resnično in opisano po dokumentarnih zgodovinskih virih. Drugo je plod domišljije in prirejanja.

BABJE LETO

Roman Babje leto, s podnaslovom Nedokončani valček v slovo, govori o profesorju Tinetu in vdovi Jelici, ki se 1. novembra spoznata na pokopališču. Zrela leta jima podarijo lepo, a žal kratko ljubezen. Piše se leto 1952, ki je prineslo hudo zimo z veliko snega ter zgodba o valčku, ki jima ga ni bilo dano odplesati. In to je zgodba o času, ko je svoboda ravno prišla k nam, a je bila še vedno neskončno daleč.

